

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobkyně **R. Š.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2002 č. j. xx,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Česká správa sociálního zabezpečení (dále „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 11. 3. 2002 č. xxx zamítla žádost R. Š. (dále „žalobkyně“) o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb. ve znění zákona č. 261/2001 Sb., kterou uplatnila jako vdova po příslušníku československé zahraniční (spojenecké) armády s odůvodněním, že nárok na tuto částku jí nevznikl, protože žádost uplatnila až dne 21. 1. 2002, tedy po uplynutí lhůty stanovené v § 2 odst. 2 zákona č. 39/2000 Sb., tj. 30. 6. 2001, resp. 2. 7. 2001.

V opravném prostředku žalobkyně namítala, že její manželství trvalo v době účasti manžela v národním boji za osvobození.

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 5. 6. 2002 navrhla potvrzení svého rozhodnutí. Zdůraznila, že u vdov, které uzavřely manželství s účastníkem národního boje za osvobození před jeho účastí v národním boji za osvobození, jako v případě žalobkyně, zůstala v platnosti pro uplatnění nároku lhůta do 30. 6. 2001, protože podle přechodného ustanovení uvedeného

v § 11 zákona č. 261/2001 Sb. se prodloužení lhůty do 31. 12. 2002 týká pouze těch, kteří manželství uzavřeli po skončení manželovy účasti v národním boji za osvobození, nejpozději však do 31. 12. 1945.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 – 1945, dne 21. 1. 2002 u Okresní správy sociálního zabezpečení v České Lípě. Žalované tato žádost došla dne 30. 1. 2002. V žádosti žalobkyně uvedla, že uplatňuje nárok jako vdova po manželu A. Š., narozenému xxx, s nímž uzavřela manželství dne 7. 12. 1941. Manžel zemřel xxx 1984. K žádosti přiložila fotokopii oddacího listu, z něhož vyplývá, že R. M., narozená xx uzavřela dne 7. 12. 1941 manželství s A. Š., narozeným xxx 1911. Dále k žádosti připojila fotokopii osvědčení vydaného Ministerstvem národní obrany pod číslem jednacím 119053/ZO – Z/1969 podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb. z něhož vyplývá, že A. Š. je účastníkem národního boje za osvobození a započítává se mu doba od 10. 7. 1944 do 17. 8. 1944 jako československému partyzánu a od 18. 8. 1944 do 5. 5. 1945 jako příslušníku československé zahraniční armády na západě.

Podle obsahu žádosti žalobkyně ze dne 21. 1. 2002 o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 - 1945, je nutno její žádost posoudit podle zákona č. 39/2000 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. Tento zákon v § 1 odst. 1 se vztahuje na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v § 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) a b) a § 2 odst. 1 bodech 1 - 3 zákona č. 255/1946 Sb. o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, a bylo jim o tom vydáno podle § 8 cit. zákona osvědčení, nebo mají-li doklad, který osvědčení nahrazuje. Podle odst. 2 se tento zákon rovněž vztahuje na vdovy a vdovce po osobách uvedených v odst. 1, občany České republiky, jejichž manželství trvalo v době účasti manžela v národním boji za osvobození (nebo bylo z důvodu nemožnosti uzavřít manželství uzavřeno nejpozději do 31. 12. 1945 – změna provedená zákonem č. 261/2001 Sb.) a jejichž manžel buď padl nebo kdykoliv později zemřel, stejně tak na vdovy a vdovce, kteří uzavřeli nové manželství. Podle § 2 odst. 2 zákona nárok musí uplatnit ve formě písemné žádosti u orgánu příslušného k rozhodnutí a výplatě podle § 5 nejpozději do 30. 6. 2001, jinak zaniká. Částí druhou zákona č. 261/2001 Sb. byla provedena změna zákona č. 39/2000 Sb. a v § 1 odst. 2 se za slova „v národním boji za osvobození“ vložila slova „nebo bylo z důvodu nemožnosti uzavřít manželství uzavřeno nejpozději do 31. 12. 1945“. V části třetí – přechodném ustanovení zákona č. 261/2001 Sb. v § 11 je stanoveno, že nárok vdov nebo vdovců na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 - 1945, ve znění § 10 bodu 1 zák. č. 261/2001 Sb., je nutné uplatnit ve formě písemné žádosti u orgánů příslušného podle zákona č. 39/2000 Sb. k rozhodnutí a výplatě jednorázové peněžní částky nejpozději do 31. 12. 2002, jinak nárok zaniká.

Mezi účastníky je sporné, zda žalobkyně uplatnila nárok včas či nikoliv.

Soud vychází z toho, že mezi účastníky není vůbec sporné, že žalobkyně uzavřela manželství s A. Š. dne 7. 12. 1941 a že její manželství trvalo po celou dobu jeho účasti v národním boji za osvobození, jmenovitě jako příslušníka československé zahraniční armády na západě, to je od 18. 8. 1944 do 5. 5. 1945, vzhledem k uplatněnému nároku v žádosti ze

dne 21. 1. 2002. Žalobkyni nic nebránilo v uplatnění nároku ve lhůtě stanovené v § 2 odst. 2 zák. č. 39/2000 Sb. tj. nejpozději do 30. 6. 2001. Protože tak ve stanovené lhůtě neučinila, a nárok uplatnila až 21. 1. 2002, její nárok zanikl. Soud souhlasí s žalovanou v tom, že prodloužená lhůta do 31. 12. 2002 k uplatnění nároku vdov nebo vdovců na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zák. č. 39/2000 Sb. se podle § 11 zákona č. 261/2001 Sb. týká jen těch vdov a vdovců po osobách uvedených v § 1 odst. 1 zák. č. 39/2000 Sb., jejichž manželství bylo z důvodu nemožnosti uzavřít manželství uzavřeno nejpozději do 31. 12. 1945, tedy netrvalo v době účasti manžela v národním boji za osvobození.

Protože nárok žalobkyně na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zák. č. 39/2000 Sb. zanikl, nepochybila žalovaná když její žádost přezkoumávaným rozhodnutím zamítla. Žalobu žalobkyně shledal soud nedůvodnou a podle § 78 odst. 7 zák. č. 150/2002 Sb. ji zamítl.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože žalobkyně ve věci neměla úspěch a žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala a podle obsahu spisu jí ani prokazatelně náklady nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. 7. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu